

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 2

DOM
2021-07-06
Meddelad i Uppsala

Mål nr
3738-21

KLAGANDE

Ephrem Yohannes, 871219-6131

Vistelseadress:

Anstalten Norrtälje

Knutbyvägen 10

761 29 Norrtälje

Ombud och offentligt biträde: Biträdande jurist Kevin Theander

Advokatfirman De Basso AB

Stora gatan 40

722 12 Västerås

MOTPART

Kriminalvården

601 80 Norrköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kriminalvårdens beslut den 24 maj 2021, bilaga 1

SAKEN

Uppskjuten villkorlig frigivning enligt 26 kap. brottsbalken

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Förvaltningsrätten beslutar att ersättning ska betalas till Kevin Theander för uppdraget som offentligt biträde med yrkade 4 008 kr, varav 3 206 kr för arbete och 802 kr för mervärdesskatt.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Kriminalvården beslutade den 24 maj 2021 att inte ändra myndighetens tidigare beslut att skjuta upp Ephrem Yohannes villkorliga frigivning med sex månader. Bakgrund och skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Ephrem Yohannes yrkar att tiden för den uppskjutna villkorliga frigivningen ska sättas ned. Till stöd för sin talan för han fram bl.a. följande. Kriminalvården har gjort en felaktig bedömning av den påstådda arbetsvägran. Han har haft giltiga skäl att avstå från arbetet under en längre tid åren 2014 och 2015 och de varningar som han har tilldelats för arbetsvägran under 2014–2015 ska inte beaktas inom ramen för den aktuella prövningen. Kriminalvården har underlåtit att ta hänsyn till de negativa konsekvenserna som han fått utstå till följd av misskötsamheten samt hans positiva utveckling. Vid bedömningen av hur många dagar den villkorliga frigivningen ska skjutas upp måste hänsyn tas till den tid han varit placerad i avskildhet. Han har även förflyttats till en annan anstalt vid fem tillfällen. Omfattningen av hans misskötsamhet har minskat markant de senaste två åren och han har inte tilldelats någon varning sedan den 10 juli 2020. Vidare har han genomfört programmet one-to-one samt MIK. Han har begärt att få genomföra flera program men på grund av bristande språkkunskaper har det inte kunnat erbjudas. Därtill är Kriminalvårdens beslut inte förenligt med praxis.

Kriminalvården vidhåller sitt beslut.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Den 19 april 2019 trädde en ny lydelse av 26 kap. 7 § brottsbalken i kraft (SFS 2018:1253). Enligt övergångsbestämmelserna framgår att den äldre lydelsen av denna bestämmelse gäller för den som före ikraftträdandet meddelats ett strafftidsbeslut enligt lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. Den äldre lydelsen av 26 kap. 7 § brottsbalken ska därmed tillämpas i detta mål.

Den 1 maj 2021 trädde en ny lydelse av 26 kap. 6 a § brottsbalken i kraft (SFS 2021:74). Av övergångsbestämmelserna framgår att äldre föreskrifter gäller i fråga om förhållanden som har inträffat före ikraftträdandet. Den äldre lydelsen av 26 kap. 6 a § brottsbalken ska därmed tillämpas i detta mål.

Tillämpliga bestämmelser framgår av Kriminalvårdens beslut, se bilaga 1.

Av förarbetena till aktuella bestämmelser i brottsbalken framgår bl.a. följande. Det råder en stark presumtion för villkorlig frigivning efter det att två tredjedelar av straffet har avtjänats. Uppskjuten villkorlig frigivning bör endast komma i fråga om man i det enskilda fallet kan peka på att den intagne på ett klart och allvarligt sätt har brutit mot de regler som gäller för verkställigheten. I fråga om vad som utgör synnerliga skäl anges att en helhetsbedömning ska göras av allt som inträffat under verkställigheten. Vid bedömningen ska även omständigheter som talar till den intagnes fördel beaktas. Om en intagen genomgår en positiv utveckling och under en lång tid inte missköter sig, så bör det vara möjligt att låta bli att skjuta upp den villkorliga frigivningen om misskötsamheten skett tidigt i verkställigheten. Endast allvarliga åsidosättanden av föreskrifter och villkor ska beaktas och

enstaka fall av misskötsamhet är normalt inte tillräckligt för att skjuta upp den villkorliga frigivningen. Som regel bör det krävas att flera omständigheter har förekommit som tillsammans har sådan tyngd att den villkorade frigivningen ska skjutas upp. Om en intagen vid upprepade tillfällen bryter mot reglerna som gäller för verkställigheten bör den villkorliga frigivningen skjutas upp. De varningar som meddelats är ett viktigt underlag vid den samlade bedömningen av verkställigheten som ska göras inför den villkorliga frigivningen. Det är dock inte en formell förutsättning att en varning har meddelats för att en händelse ska kunna ligga till grund för ett beslut om uppskjuten villkorlig frigivning (prop. 2005/06:123 s. 56, 58 och 73).

Uppskjuten villkorlig frigivning

Av utredningen i målet framgår att Ephrem Yohannes avtjänar ett fängelsestraff om 16 år. Den tidigaste dagen för villkorlig frigivning inföll den 28 maj 2021. Vidare framgår att Kriminalvården har lagt totalt 122 varningar till grund för beslutet om uppskjuten villkorlig frigivning. Ephrem Yohannes har under verkställigheten meddelats varningar på grund av arbetsvägran, kollektiv arbetsnedläggning, olämpligt uppträdande, våld eller hot mot tjänsteman, våld eller hot mot medintagen, brott mot föreskrifter, skadegörelse och annan förseelse. Annan misskötsamhet, som Kriminalvården visserligen bedömt som styrkt men som inte föranlett någon varning, har Kriminalvården inte lagt till grund för beslutet. Händelser som polisanmälts av Kriminalvården har inte heller lagts till grund för beslutet.

Ephrem Yohannes har invänt att varningen gällande misskötsamhet den 7 augusti 2012 (våld eller hot mot medintagen) samt samtliga fem varningar för våld eller hot mot tjänsteman borde ha polisanmälts och handlagts i annan ordning. Förvaltningsrätten anser att det i ärendet om uppskjuten

villkorlig frigivning inte framkommit några omständigheter som tyder på att Kriminalvården borde ha polisanmält misskötsamheten i större utsträckning än vad som gjorts.

Ephrem Yohannes har vidare gjort gällande att han haft giltiga medicinska skäl att avstå från arbete under en viss period 2014–2015. Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har framkommit annat än att varningarna som ligger till grund för beslutet vunnit laga kraft. Förvaltningsrätten ska, vid en prövning av om den villkorliga frigivningen ska skjutas upp, inte göra någon ny prövning av om varje meddelad varning varit riktig. Det saknas därför skäl för att nu beakta Ephrem Yohannes invändningar om att han haft giltiga medicinska skäl.

En viktig utgångspunkt för verkställigheten av ett fängelsestraff är att den intagne följer de föreskrifter och villkor som gäller för verkställigheten. Av utredningen framgår bl.a. att Ephrem Yohannes upprepat uttryckt sig olämpligt, hotfullt och hänsynslöst mot personalen, upprepat aktiverat larmanordning utan giltigt skäl, inte följt personalens anvisningar och under en stor del av verkställigheten inte deltagit i anvisad sysselsättning.

Förvaltningsrätten anser, mot bakgrund av omfattningen och karaktären av Ephrem Yohannes misskötsamhet, att han på ett allvarligt sätt har brutit mot de föreskrifter och villkor som gäller för verkställigheten. Den senaste varningen som ligger till grund för Kriminalvårdens beslut meddelades den 10 juli 2020. Även om Ephrem Yohannes förefaller ha genomgått en positiv utveckling sedan dess anser förvaltningsrätten inte att denna utveckling kan medföra att det är möjligt att låta bli att skjuta upp den villkorliga frigivningen. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att det föreligger synnerliga skäl för att skjuta upp hans villkorliga frigivning.

Vad gäller bedömningen av hur lång tid den villkorliga frigivningen ska skjutas upp anges bl.a. följande i förarbetena. Förutom arten och

omfattningen av de överträdelser som föranlett att den villkorliga frigivningen skjuts upp är det också ofrånkomligt att strafftidens längd tillmäts viss betydelse vid bedömningen (prop. 2005/06:123 s. 61).

Ephrem Yohannes har återkommande under verkställigheten gjort sig skyldig till omfattande misskötsamhet av allvarlig art. Vid bedömningen av det antal dagar som den villkorliga frigivningen ska skjutas upp har Kriminalvården konstaterat att Ephrem Yohannes till följd av misskötsamhet som ligger till grund för prövningen har varit placerad i avskildhet vid flera tillfällen och förflyttats till annan anstalt samt noterat att misskötsamheten till synes har minskat under den sista delen av verkställigheten. Enligt Kriminalvårdens mening, med hänsyn till omfattningen av den allvarliga misskötsamhet som Ephrem Yohannes har gjort sig skyldig till, saknar detta dock betydelse vid bedömningen av hur lång tid den villkorliga frigivningen ska skjutas upp då det sammantagna värdet av misskötsamheten vida överstiger de sex månader som den villkorliga frigivningen kan skjutas upp. Förvaltningsrätten finner inte skäl att göra en annan bedömning än Kriminalvården i denna fråga.

Det har inte heller framkommit något annat skäl för att sätta ned tiden. Den beslutade tiden om sex månader är därför, med hänsyn till arten och omfattningen av överträdelserna och strafftidens längd, väl avvägd. Vad Ephrem Yohannes har fört fram gällande praxis medför ingen annan bedömning. Kriminalvårdens beslut har därmed varit riktigt. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (FR-03)

Anna Maria Åslund Nilsson
lagman

Nämndemännen Britt-Marie Gustavsson, Bedirhan Kaplan och Pratima
Åslund har deltagit i avgörandet.

Målet har beretts av föredragande juristen Robert Hygrell.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA
Enhet 2

Namn	Personnummer	INKOM: 2021-06-11
YOHANNES, EPHREM TADELE	871219-6131	MÅLNr: 3738-21
Domstol	Domsdatum	Målnummer
HOVRÄTTEN FÖR VÄSTRA SVERIGE AVD 2	2011-08-01	B 3014/11

AKTBIL: 2

Beslut

Kriminalvården omprövar men ändrar inte beslutet

Verksamhetsställe

Norrtälje

Aktbilaga.....

Motivering/bakgrund till beslut

OFFENTLIGT BITRÄDE

Biträdande jurist Kevin Teander

Advokatfirman De Basso AB

2021-06-11

Målnr.....
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I UPPSALA

SAKEN: Uppskjuten villkorlig frigivning; nu fråga om omprövning av Kriminalvårdens beslut den 21 april 2021

BESLUT

Kriminalvården omprövar men ändrar inte beslutet.

Kriminalvården tillerkänner biträdande jurist Kevin Teander ersättning av allmänna medel med sammanlagt 15 586,00 kronor. Mervärdesskatt ingår med 3 117,19 kronor.

BAKGRUND

Kriminalvården fattade den 21 april 2021 beslut att skjuta upp Ephrem Tadele Yohannes villkorliga frigivning med 6 månader. Ny dag för villkorlig frigivning infaller den 28 november 2021.

Av beslutet framgår att Ephrem Tadele Yohannes under pågående straffverkställighet tilldelats 122 varningar enligt 12 kap. 1§ fängelselagen (2010:610), FÅL.

Vidare framgår huvudsakligen följande av beslutet.

Kriminalvården anser att misskötsamhetens art och omfattning är så allvarlig att det finns synnerliga skäl för att skjuta upp den villkorliga frigivningen. Vid bedömningen av hur långt fram i tiden den villkorliga frigivningen ska skjutas upp har Kriminalvården beaktat i försvårande riktning att Ephrem Tadele Yohannes upprepat uttryckt sig olämpligt, hotfullt och hänsynslöst mot personalen och vid enstaka tillfällen mot medintagna.

Kriminalvården har även i försvårande riktning beaktat att Ephrem Tadele Yohannes upprepat aktiverat larmanordning utan giltigt skäl. Kriminalvården har slutligen i försvårande riktning beaktat att Ephrem Tadele Yohannes systematiskt och under en stor del av verkställigheten inte deltagit i anvisad sysselsättning. Det har inte framkommit några uppgifter som styrker att han haft skäl att inte delta i anvisad sysselsättning.

Kriminalvården har konstaterat att Ephrem Tadele Yohannes till följd av misskötsamhet som ligger till grund för prövningen har varit placerad i avskildhet vid flera tillfällen och förflyttats till annan anstalt.

Kriminalvården har även noterat att misskötsamheten till synes har minskat under den sista delen av verkställigheten. Den sista misskötsamheten som Kriminalvården beaktar som försvårande i ärendet begicks den 10 juli 2020. Med hänsyn till omfattningen av den allvarliga misskötsamhet som Ephrem Tadele Yohannes har gjort sig skyldig till bedömdes av Kriminalvården att detta saknar dock betydelse vid bedömningen av hur lång tid den villkorliga frigivningen ska skjutas upp då det sammantagna värdet av misskötsamheten vida överstiger de sex månader som den villkorliga frigivningen kan skjutas upp.

Ephrem Tadele Yohannes har begärt omprövning av beslutet och anför väsentligen följande. Kriminalvården har gjort felaktig bedömning vad gäller den positiva utvecklingen samt negativa konsekvenser av misskötsamheten. Ephrem Tadele Yohannes anför att han har haft medicinska skäl att avstå från arbete år 2014-2015. Ephrem Tadele Yohannes begär att kriminalvårdens beslut upphävs och att den villkorliga frigivningen inte ska skjutas upp. Under alla omständigheter begär Ephrem Tadele Yohannes att den tid som Kriminalvården bestämt att skjuta upp den villkorliga frigivningen ska sättas ned.

FÖRFATTNINGSBESTÄMMELSER

Av 26 kap. 6 § första stycket brottsbalken (BrB) framgår bl.a. att den villkorliga frigivningen ska skjutas upp om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen av om det finns synnerliga skäl ska enligt samma bestämmelse särskilt beaktas om den dömde på ett allvarligt sätt har brutit mot de föreskrifter och villkor som gäller för verkställigheten.

Av 26 kap. 7 § BrB framgår bl.a. att arten och omfattningen av de överträdelser som föranleder att den villkorliga frigivningen skjuts upp särskilt ska beaktas när den nya tidpunkten bestäms. Det framgår också att den villkorliga frigivningen får skjutas upp högst sex månader åt gången.

Av allmänna råd till bestämmelsen 12 kap. 2 § FäL och 26 kap. 6 och 7 §§ BrB Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd FARK Fängelse framgår: Vid bedömningen av om det finns synnerliga skäl mot villkorlig frigivning ska en helhetsbedömning göras av allt som har inträffat under verkställigheten. Dokumenterad styrkt misskötsamhet utgör ett viktigt underlag vid den samlade bedömningen av verkställigheten. Att en varning har meddelats är inte någon formell förutsättning för att en händelse ska kunna läggas till grund för ett beslut om uppskjuten villkorlig frigivning.

SKÄL FÖR BESLUTET

Av prop. 2005/06:123 s. 56 framgår att om en intagen vid upprepade tillfällen bryter mot reglerna som gäller för verkställigheten bör den villkorliga frigivningen skjutas upp.

Prövningen av uppskjutande av villkorlig frigivning bygger på en helhetsbedömning av allt som har inträffat under verkställigheten. En bedömning ska göras av varje enskild styrkt misskötsamhet som den intagne gjort sig skyldig till under verkställigheten då misskötsamhetens art och allvarlighetsgrad beaktas. Ephrem Tadele Yohannes har under verkställigheten gjort sig skyldig till kränkande, hänsynslöst och hotfullt beteende mot personal och vid enstaka tillfällen mot medintagna samt upprepat aktiverat larmanordning utan giltigt skäl. Att sätta anstalten i beredskap utan skäl är mycket allvarlig misskötsamhet. Att intagnas och personalens säkerhet garanteras är en självklar förutsättning för Kriminalvårdens verksamhet. För att ordningen och säkerheten i anstalten ska kunna upprätthållas är det också av väsentlig betydelse att en intagen rättar sig

efter de villkor och anvisningar som meddelas av personal. Ohörsamhet mot personal är därför mycket allvarligt. Vad gäller arbetsvägran konstaterar Kriminalvården att Ephrem Tadele Yohannes inte har begärt omprövning av varningsbesluten beträffande arbetsvägran. Kriminalvården konstaterar att en intagen inte kan själv sjukskriva sig från sysselsättningen och det är Kriminalvården som bedömer om den intagne har arbetsförmåga eller inte. Den sysselsättning som anvisas intagna i anstalt inte är att jämställa med arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Kriminalvården har konstaterat att misskötsamheten till synes har minskat under den sista delen av verkställigheten. Den sista misskötsamheten som Kriminalvården beaktar som försvårande i ärendet begicks den 10 juli 2020. Kriminalvården har även konstaterat att Ephrem Tadele Yohannes deltagit i riskreducerande åtgärder. Med hänsyn till omfattningen av den allvarliga misskötsamhet som Ephrem Tadele Yohannes har gjort sig skyldig till saknar detta dock betydelse vid bedömningen av hur lång tid den villkorliga frigivningen ska skjutas upp då det sammantagna värdet av misskötsamheten vida överstiger de sex månader som den villkorliga frigivningen kan skjutas upp.

Vad Ephrem Tadele Yohannes anför föranleder ingen annan bedömning.

Kriminalvården finner inte skäl att göra annan bedömning än den som tidigare gjorts. Kriminalvårdens beslut fattat den 21 april 2021 ska inte ändras.

Kopia

Ephrem Tadele Yohannes

Anstalten Norrtälje

Biträdande jurist Kevin Teander

Fakturahantering

Beslutet expedieras utan namnunderskrift. Det underskrivna beslutet förvaras i huvudkontorets arkiv.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas skriftligt hos Förvaltningsrätten i Uppsala. Skrivelsen ges in till Kriminalvården, huvudkontoret, 601 80 Norrköping. Den ska ha inkommit till huvudkontoret inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. I överklagan ska anges vilket beslut som avses och den ändring som begärs.

Underskrift

Underskrift

CEHO, SINISA

Överklagan

Överklagan av detta beslut kan göras hos Förvaltningsrätten i

En överklagan ska vara skriftlig och ha inkommit inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet. Skrivelsen ges in till Kriminalvården, Huvudkontoret, 601 80 Norrköping. I överklagan ska det anges vilket beslut som avses och den ändring som begärs.

Jag har denna dag tagit del av detta beslut	Bevittnas
(Datum)	(Underskrift)

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.